

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/30/2022
Identifikačné číslo spisu:	6718203038
Dátum vydania rozhodnutia:	29.11.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Vladík
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:6718203038.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Štátny fond rozvoja bývania, Bratislava, Lamačská cesta 8, IČO: 31 749 542, zastúpeného GARAJ & Partners s.r.o., Bratislava, Jozefská 3, proti žalovaným 1) E. G., narodenému XX. D. XXXX, Q., C. XXX, 2) I. G., narodenej XX. D. XXXX, Q.P., C. XXX, obaja zastúpení advokátom JUDr. Matúšom Motykom, Stropkov, Námestie SNP 7, o zaplatenie 13 988,50 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 11Csp/212/2018, o dovolaní žalovanej v 2. rade proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 9. júla 2020 sp. zn. 11CoCsp/12/2020, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

III. Návrh na prerušenie dovolacieho konania z a m i e t a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 13. novembra 2019 č. k. 11Csp/212/2018-187, výrokom I. zamietol návrh na prerušenie konania, výrokom II. uložil žalovaným v 1. a 2. rade povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 13.988,50 eura so zmluvným úrokom vo výške 3,60 % p.a. zo sumy 13.988,50 eura od 31. mája 2016 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 8 % p.a. zo sumy 13.988,50 eura od 31. mája 2016 do 3. mája 2018 vo výške 475,13 eura a vo výške 8 % ročne zo sumy 13.988,50 eura od 4. mája 2018 do zaplatenia a náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 394,70 eura, to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku, a výrokom III. rozhodol o náhrade trov konania tak, že žalobca má voči žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalobca a žalovaní 1) a 2) uzatvorili 8. novembra 2001 zmluvu o poskytnutí podpory č. 707/2988/2001, predmetom ktorej bol účelový úver na konkrétnu stavbu - prístavbu rodinného domu vo výške 600.000 Sk pri základnej úrokovej sadzbe 3,6 % a dobe splatnosti 30 rokov. Pre prípad porušenia

zmluvy si strany dohodli sankcie upravené v článku VIII. bode 8.4 tejto zmluvy. Žalovaní mali v roku 2009 vykázaný dlh na jednej splátke, ktorý vyrovnali v roku 2010. V roku 2011 dlhovali 181,10 eura, dlh vyrovnali v roku 2012. V roku 2013 neuhradili splátky vo výške 171,20 eura, časť tohto dlhu 80,65 eura uhradili v roku 2014. V roku 2015 však nezaplatili ďalšie splátky vo výške 271,65 eura a v roku 2016 nezaplatili splátky v januári a v marci 2016. Žalovaní boli upomienkou č. 2 zo dňa 25. septembra 2015 vyzvaní žalobcom k úhrade dlžných splátok vo výške 490,45 eura v lehote 7 dní od jej doručenia, v opačnom prípade boli upozornení na odstúpenie od zmluvy a na vrátenie celej dlžnej sumy. Žalobca listom z 27. apríla 2016 odstúpil od predmetnej úverovej zmluvy a toto odstúpenie bolo žalovanej v 2. rade doručené 29. apríla 2016, žalovaný v 1. rade si ho v odbernej lehote na pošte nevyzdvihol, takže 29. apríla 2016 bola zásielka uložená na pošte. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že zmluva uzavretá medzi stranami sporu nespĺňa atribúty spotrebiteľskej zmluvy, keďže žalobca nie je dodávateľom v zmysle § 52 ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), a predmetný právny vzťah posúdil ako obchodnoprávny s poukazom na § 261 ods. 6 písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej aj „ObZ“), keďže ide o zmluvu o úvere, ktorá je upravená v § 497 ObZ. Jedná sa o tzv. absolútny obchod, ktorý sa riadi Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy, ktorí nemusia byť podnikateľmi. V tejto súvislosti poukázal na to, že nejednotnosť pri posudzovaní problematiky charakteru predmetnej zmluvy by mala byť odstránená vzhľadom na právny záver vyplývajúci z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/106/2018 z 29. apríla 2019. Najvyšší súd dospel k záveru, že Štátny fond rozvoja bývania (ďalej len „ŠFRB“) je osobitný subjekt zriadený zákonom, prostredníctvom ktorého štát realizuje svoju bytovú politiku zákonom upravenými nástrojmi, medzi ktoré patrí aj zmluva o úvere. Jeho činnosť nemá atribúty podnikateľskej činnosti podľa § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka, nevykonáva činnosť za účelom dosiahnutia zisku, ale realizuje podporu štátu v oblasti bytovej politiky. Vo svojom rozhodnutí sa zaoberal aj smernicou Rady 93/13/EHS z 5. apríla 2013 (na ktorú v tomto spore poukázali žalovaní). Uviedol však, že predmetné zmluvy nepodliehajú tejto smernici, čo vyvodil z jej článku 1 bodu 2, podľa ktorého zmluvné podmienky, ktoré odrážajú záväzné zákonné alebo regulačné ustanovenia a ustanovenia alebo zásady medzinárodných dohôd, ktorých sú členské štáty alebo spoločenstvo zmluvnou stranou, najmä v oblasti dopravy, nepodliehajú ustanoveniam tejto smernice. V prípade týchto zmlúv ak žiadateľ podpory splní zákonné podmienky, fond je povinný s ním zmluvu za zvýhodnených, zákonom regulovaných podmienok uzavrieť a preto sa smernica na nich nevzťahuje. Konštatoval, že žalobca je inštitútom sui generis, slúži ako ekonomický nástroj bytovej politiky štátu a nevykonáva podnikateľskú ani obchodnú činnosť v zmysle nášho právneho poriadku. Dospel preto k záveru, že zmluvy uzavreté so žalobcom nemajú charakter spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že žalovaní vzniesli námietku premĺčania, ktorú súd posúdil podľa Obchodného zákonníka a keďže platí štvorročná premĺčacia doba, ktorá plynie odo dňa odstúpenia od zmluvy, žaloba bola nepochybne podaná včas a z toho dôvodu je námietka premĺčania nedôvodná. Návrh žalovaných na prerušenie konania ako nedôvodný zamietol s tým, že pokiaľ ide o postup v zmysle § 162 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), k tomu by súd musel prikročiť vtedy, ak by podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, avšak súd takýto návrh nepodal, ani nevidel dôvod, aby navrhované prejudiciálne konanie inicioval. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP.

3. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovaných rozsudkom z 9. júla 2020 sp. zn. 11CoCsp/12/2020 odmietol odvolanie proti výroku o zamietnutí návrhu žalovaných na prerušenie konania (I. výrok), potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o povinnosti žalovaných zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne 13.988,50 eura s príslušenstvom a vo výroku o trovách konania (II. výrok) a priznal žalobcovi proti žalovaným zaviazaným spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení uviedol, že v prvom rade sa musel zaoberať prípustnosťou podania odvolania proti výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania, pričom dospel k záveru, že proti takémuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné. V ďalšom odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalovaných nie je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil. Na zdôraznenie vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie a v nadväznosti na odvolacie námietky žalovaných doplnil, že sa nestotožnil s tvrdením žalovaných, že žalobca je najtypickejším príkladom dodávateľa s verejnou formou vlastníctva v zmysle smernice Rady

93/13/EHS, a to s poukazom na postavenie žalobcu podľa zákona č. 124/1996 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania. Postavenie žalobcu v čase uzatvorenia zmluvy definoval § 1 zákona č. 124/1996 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania. Na postavení žalobcu a účele jeho zriadenia sa nezmenilo nič ani po prijatí zákona č. 607/2003 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania, ktorý od 1. januára 2004 nahradil vyššie citovaný zákon, ale ani po následnom prijatí zákona č. 150/2013 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania účinného od 1. januára 2014 dodnes. K odvolacej námietke žalovaných, že predmetný právny vzťah má spotrebiteľský charakter, a z tohto dôvodu je nutné aplikovať normy spotrebiteľského práva, vrátane príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka o premlčaní práva na vydanie bezdôvodného obohatenia odvolací súd zdôraznil, že v čase uzatvorenia zmluvy Občiansky zákonník neobsahoval ustanovenia upravujúce spotrebiteľské zmluvy, keďže ich zakotveniu do tohto zákona došlo až zákonom 150/2004 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon 40/1964 Zb, Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov. Týmto zákonom bola zároveň do právneho poriadku Slovenskej republiky transponovaná smernica Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Doplnil, že úver nemožno považovať za spotrebiteľský ani v zmysle zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov účinného v čase uzatvorenia zmluvy, pretože podľa § 3 ods. 1 tohto zákona veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Záverom poukázal na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/106/2008 z 29. apríla 2019. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1, 2 a § 262 ods. 1 CSP.

4. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná v 2. rade (ďalej aj „dovolateľka“), ktorého prípustnosť vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Mala za to, že odvolací súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil realizáciu procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Porušenie práva na spravodlivý proces dovolateľka videla v tom, že odvolací súd sa nezaoberal návrhom žalovaných, aby sám podľa § 162 ods. 1 písm. c) CSP prerušil konanie a predložil Súdnemu dvoru EÚ nasledovné prejudiciálne otázky: „1. Má sa právnická osoba zriadená osobitným právnym predpisom vnútroštátneho práva, ktorá je financovaná v prevažnej miere z verejných prostriedkov a poskytuje fyzickým osobám (spotrebiteľom) úvery za odplatu, považovať za „predajcu alebo dodávateľa“ v zmysle článku 2 písm. c) smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách? 2. Spadá zmluva o poskytnutí úveru uzatvorená medzi fyzickou osobou (spotrebiteľom) a právnickou osobou, ktorá je zriadená osobitným právnym predpisom vnútroštátneho práva a financovaná v prevažnej miere z verejných prostriedkov, pričom poskytuje úvery fyzickým osobám v rámci predmetu svojej činnosti za odplatu, do rozsahu pôsobnosti smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách?“ Dovolateľka ďalej uviedla, že je jej známe uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/106/2018 zo dňa 29. apríla 2019 ako aj uznesenie sp. zn. 8Cdo/9/2019 zo dňa 29. apríla 2020, avšak mala za to, že jediným orgánom, ktorý je dotovaný právomocou záväzne stanoviť hranice aplikácie európskeho únieového práva je Súdny dvor EÚ ako najvyššia súdna autorita. Dovolateľka namietala aj nesprávne právne posúdenie v otázke aplikácie obchodnoprávnej úpravy na vzťahy medzi ŠFRB a jeho klientami a mala za to, že tento vzťah nesie všetky znaky spotrebiteľského vzťahu. Z tohto dôvodu je potrebné aplikovať na právny vzťah normy spotrebiteľského práva, vrátane ustanovení Občianskeho zákonníka, pričom vzhľadom na vznesenú námietku premlčania žalovanými pred súdom prvej inštancie by bol uplatnený nárok v celom rozsahu premlčaný. Dovolaciemu súdu navrhla, aby prerušil konanie a vyššie uvedené prejudiciálne otázky predložil Súdnemu dvoru EÚ a po jeho rozhodnutí zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

5. K dovolaniu žalovanej v 2. rade sa vyjadril žalobca, ktorý považoval rozhodnutia súdov nižších inštancií za správne a dovolanie navrhol ako nedôvodné zamietnuť.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané, zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 2 CSP), skúmal

prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), pričom dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

7. Najvyšší súd opakovane vyjadril záver, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolací súd nie je súdom tretej inštancie, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (por. 9Cdo/72/2020, 9Cdo/260/2021), nie strany sporu.

8. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolaťa, tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo. Dovolací súd preto pristúpil k preskúmaniu dovolania, či v konaní došlo k tvrdenej vade zmätočnosti.

10. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP je a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Posudzujúc dovolanie podľa jeho obsahu (čl. 11 CSP a § 124 ods. 1 CSP), dovolací súd dospel k záveru, že dovolaateľka vyvodzujúca prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietala nesprávny procesný postup, ktorým jej odvolací súd odňal možnosť konať pred súdom, keď sa nevysporiadal s návrhom žalovaných v ich odvolaní, aby postupom podľa § 162 ods. 1 písm. c) prerušil konanie a predložil Súdnemu dvoru EÚ prejudiciálne otázky, ktoré mali podľa dovolaateľky pre spor zásadný právny význam.

12. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Ďalším dôvodom nesprávneho procesného postupu, ktorého dôsledkom je porušenie práva na spravodlivý proces môže byť rôzne pochybenie súdu, ktoré však musí vykazovať určitú intenzitu, aby dovolací súd mohol konštatovať porušenie práva na spravodlivý proces (II. ÚS 71/2021 body 11.1. a 12). Nie každé procesné pochybenie súdu totiž znamená, že bolo porušené právo na spravodlivý proces (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok, komentár, C. H. Beck, 2022, s. 1525 - 1567.)

13. Z dôvodovej správy k ustanoveniu § 420 písm. f) CSP vyplýva, že doterajší pojem "odňatie možnosti konať pred súdom" sa nahradil terminologicky novým pojmom "právo na spravodlivý proces", ktorého obsahové znaky vyplývajú z konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva ako aj Ústavného súdu SR. V tomto zmysle musí konanie ako celok vykazovať znaky spravodlivosti, nestačí jedna izolovaná vada na uplatnenie dovolania, a naopak, ak konanie ako celok znaky spravodlivosti nevykazuje, bude dovolanie prípustné vždy. Možno konštatovať, že pri posudzovaní nesprávneho procesného postupu, ktorý spočíva v tom, že strane bolo znemožnené uskutočňovať jej patriace procesné práva, bude nevyhnutné posudzovať intenzitu zásahu do práva na spravodlivý proces a jednotlivé konkrétne porušenia procesných práv bude potrebné hodnotiť v kontexte celého súdneho konania, v kontexte dopadu na ďalšie procesné postupy súdu a možnosti strany namietať alebo zvrátiť nesprávny postup súdu.

14. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na bod 73. rozsudku súdu prvej inštancie, v ktorom reflektoval na návrh žalovaných na prerušenie konania, keď uviedol, že nevzhliadol dôvod na predloženie prejudiciálnych otázok Súdnemu dvoru EÚ. Odvolací súd argumentáciu okresného súdu považoval za správnu a v celom rozsahu sa s ňou stotožnil. Je však potrebné prisvedčiť námietke žalovanej v 2. rade, že odvolací súd sa nevysporiadal s návrhom žalovaných na prerušenie konania a polozenie prejudiciálnych otázok Súdnemu dvoru EÚ. Žalovaní v odvolaní navrhovali, aby odvolací súd sám predložil predmetné otázky Súdnemu dvoru EÚ a pokiaľ sa aj odvolací súd stotožnil s argumentáciou súdu prvej inštancie, bolo potrebné, aby o takomto návrhu rozhodol a nenechal ho bez povšimnutia, nakoľko o každom procesnom návrhu strany je potrebné rozhodnúť.

15. Za danej situácie však nemožno podľa názoru dovolacieho súdu dospieť k záveru o porušení práva dovolateľky na spravodlivý proces tým, že odvolací súd sa nezaoberal návrhom na prerušenie konania. Ako už bolo uvedené, týmto návrhom sa zaoberal súd prvej inštancie, pričom ako uviedol odvolací súd proti výroku rozsudku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania odvolanie nie je prípustné. Navyše, rovnaký návrh predložila žalovaná v 2. rade aj v dovolacom konaní, návrhom ktorým sa najvyšší súd zaoberá v bode 21. tohto odôvodnenia. V danom prípade preto ani vyššie uvedené opomenutie dovolacieho súdu bez ďalšieho nezakladá vadu zmätočnosti v takej (kvalifikovanej) miere, v ktorej by došlo k znemožneniu uskutočňovania procesných práv patriacich dovolateľke. Predmetná vada nedosahuje takú intenzitu procesného pochybenia dovolacieho súdu, aby dovolací súd mohol konštatovať porušenie práva na spravodlivý proces.

16. Nie každé procesné pochybenie súdu znamená, že bolo porušené právo na spravodlivý proces; ak súd síce nepostupoval správne, ale v dôsledku tohto nesprávneho postupu nedošlo k takej intenzite zásahu, že ho nemožno hodnotiť ako porušenie práva na spravodlivý proces, nie je namieste, aby došlo k naplneniu predpokladov pre tento dôvod zmätočnosti. O naplnenie predpokladu v zmysle § 420 písm. f) CSP pôjde vtedy, ak postup súdu, ktorý znemožní realizáciu práv strany sporu, dosiahne takú intenzitu, ktorá odôvodňuje záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé (4Cdo/107/2022). V prejednávanej veci však o takýto prípad nešlo.

17. Dovolaciemu súdu z podaného dovolania nebolo zrejmé, či dovolateľka argumentáciu o nesprávnej aplikácii obchodnoprávnej úpravy na vzťahy medzi ŠFRB a jeho klientami použila iba na podporu svojich tvrdení o potrebe polozenia prejudiciálnych otázok Súdnemu dvoru EÚ, z opatrnosti však túto posúdil ako námietku nesprávneho právneho posúdenia súdmi nižších inštancií. Pokiaľ teda dovolateľka zároveň mienila v súvislosti s ustanovením § 420 písm. f) CSP namietať aj to, že napadnuté rozhodnutie dovolacieho súdu, resp. súdu prvej inštancie spočívalo na nesprávnych právnych záveroch, dovolací súd uvádza, že prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezakladá ani to, že napadnuté rozhodnutie dovolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch, t. j. nesprávnom právnom posúdení veci (porovnaj judikáty R 54/2012 a R 24/2017). Právne posúdenie môže zakladať dovolací dôvod v zmysle § 421 CSP cez prizmu niektorej zo skutkových podstát uvedených pod písmenom a) až c) (§ 421 ods. 1 CSP). Skutočnosť, že dovolateľka má odlišný právny názor než konajúce súdy, bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ňou tvrdenú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

18. So zreteľom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľka nedôvodne namietala, že jej súdy nižších inšancií nesprávnym procesným postupom znemožnili uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Dovolací súd dovolanie preto odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

19. Dovolateľka v podanom dovolaní navrhla prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru EÚ nasledujúce otázky:

1. Má sa právnická osoba zriadená osobitným právnym predpisom vnútroštátneho práva, ktorá je financovaná v prevažnej miere z verejných prostriedkov a poskytuje fyzickým osobám (spotrebiteľom) úvery za odplatu, považovať za „predajcu alebo dodávateľa“ v zmysle článku 2 písm. c) smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách?

2. Spadá zmluva o poskytnutí úveru uzatvorená medzi fyzickou osobou (spotrebiteľom) a právnickou osobou, ktorá je zriadená osobitným právnym predpisom vnútroštátneho práva a financovaná v prevažnej miere z verejných prostriedkov, pričom poskytuje úvery fyzickým osobám v rámci predmetu svojej činnosti za odplatu, do rozsahu pôsobnosti smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách?

20. Návrhom na prerušenie konania a totožnými prejudiciálnymi otázkami sa zaoberal najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 1Cdo/106/2022. Z bodov 26. a 27. tohto rozhodnutia vyplýva: „26. Prerušenie konania na účely podania prejudiciálnych otázok Súdnemu dvoru EÚ upravuje Civilný sporový poriadok, a to v ustanovení § 162 ods. 1 písm. c), podľa ktorého súd konanie preruší, ak podal návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom EÚ podľa medzinárodnej zmluvy, t. j. podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (pôvodný článok 234 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva). Podľa § 438 ods. 1 CSP je toto ustanovenie možné primerane aplikovať aj v dovolacom konaní. Inak povedané súd v zmysle citovaných procesných predpisov konanie preruší, ak dospel k záveru, že je potrebné podať výklad komunitárneho práva, ktorý je rozhodujúci pre riešenie v danej veci. Zmyslom riešenia predbežnej otázky je zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva, ak prichádza do úvahy jeho aplikácia v prejednávanej veci. 27. K otázke povinnosti vnútroštátneho súdneho orgánu predložiť predbežnú otázku Súdnemu dvoru Európskej únie podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa na základe predbežnej otázky položenej Corte suprema Cassazione vyjadril Súdny dvor Európskej únie v rozsudku CILFIT, C - 283/81 publikovanom v Zbierke rozhodnutí Súdného dvora EÚ (ECR), str. 3415. V tomto rozhodnutí uviedol, že „článok 177 tretí odsek Zmluvy EHS (teraz čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie) sa má vykladať v tom zmysle, že súd, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je povinný obrátiť sa na Súdny dvor, ak sa v spore pred týmto súdom položí otázka týkajúca sa práva Spoločenstva s výnimkou prípadov, keď skonštatuje, že položená otázka nie je relevantná alebo Súdny dvor už podal výklad sporného ustanovenia Spoločenstva alebo, že správne uplatnenie práva Spoločenstva je také jednoznačné, že neexistujú o tom rozumné pochybnosti, pričom existenciu tejto možnosti treba posúdiť na základe charakteristík práva Spoločenstva, osobitných ťažkostí spojených s jeho výkladom a nebezpečenstva rozdielnej judikatúry v rámci Spoločenstva“. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 162 ods. 1, písm. c) CSP má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod na prerušenie konania. Z určujúceho hľadiska zo strany súdov nižších inšancií išlo o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych predpisov, vzhľadom na ktorú skutočnosť dovolací súd návrh na prerušenie dovolacieho konania ako nedôvodný zamietol.“.

21. Vec prejednávajúci senát dovolacieho súdu sa stotožňuje so závermi vyjadrenými v tomto rozhodnutí a z tohto dôvodu návrh dovolateľky na prerušenie dovolacieho konania zamietol.

22. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.